

Ledamotsinitiativ – Psykosocial arbetsmiljö inom vård och omsorg

Bakgrund

Sjukfrånvaron inom vård och omsorgsförvaltningen ligger på en oroväckande hög nivå. Det innebär inte bara en stor belastning för personalen som är i tjänst, utan påverkar även kvaliteten i verksamheten och kontinuiteten för brukarna.

En bidragande orsak till de höga sjuktalen är arbetsmiljön, och då inte enbart den fysiska utan också den psykosociala. Stress, hög arbetsbelastning, bristande stöd och otydlig kommunikation är faktorer som riskerar att försämra arbetsmiljön och öka sjukfrånvaron.

Idag genomförs skyddsronder och riskbedömningar regelbundet med fokus på den fysiska arbetsmiljön. Den psykosociala arbetsmiljön får däremot inte samma systematiska uppföljning, trots att den är minst lika avgörande för att skapa en hållbar arbetsplats för både medarbetare och chefer.

Förslag

Vi i oppositionen föreslår att kommunen:

1. Inför psykosociala skyddsronder som en del av det ordinarie arbetsmiljöarbetet i alla verksamheter inom vård och omsorg.
2. Genomför en återkommande enkätundersökning riktade till både medarbetare och chefer med fokus på den psykosociala arbetsmiljön.
3. Säkerställer att resultaten används för att ta fram handlingsplaner och förebyggande åtgärder i syfte att stärka arbetsmiljön och minska sjuktalen.

Beslutsförslag

Att nämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att ta fram en modell för hur psykosociala skyddsronder och enkätundersökningar kan införas och följas upp inom alla vård och omsorgsverksamheter i kommunen, som en åtgärd för att minska de höga sjuktalen.

Tjänstesvar på ledamotsinitiativ: Psykosocial arbetsmiljö inom vård och omsorg

Bakgrund

Oppositionen lyfter behovet av ett mer systematiskt arbete med den psykosociala arbetsmiljön inom vård- och omsorgsförvaltningen och föreslår att kommunen inför särskilda psykosociala skyddsronder samt återkommande enkätundersökningar. Syftet är att stärka arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen delar uppfattningen att den psykosociala arbetsmiljön är avgörande för medarbetarnas hälsa, trivsel och möjlighet att ge en god kvalitet i verksamheten. Frågan är redan en tydlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet i Askersunds kommun, som bedrivs enligt samverkansavtalet, Personalåret 2025 och kommunens personalårshjul.

Arbetet med den psykosociala arbetsmiljön sker strukturerat och återkommande genom flera insatser:

Pågående och återkommande insatser:

- **Psykosociala skyddsronder (OSA):** Genomförs varje vår och höst sedan 2024 i samtliga chefsområden inom vård och omsorg. Resultaten återkopplas vid APT och Områdessamverkan (OS).
- **Enkätundersökningar:**
 - Medarbetarenkät (HME)** genomförs årligen för samtliga medarbetare i kommunen.
 - OSA-enkät (Prevent)** används specifikt för att följa upp psykosocial arbetsmiljö och ligga till grund för lokala handlingsplaner.
- **Handlingsplaner:** Tas fram och prioriteras i samverkan utifrån resultat från OSA-enkäter, medarbetarenkäter och skyddsronder.
- **Arbetsmiljöutbildning:** Chefer och skyddsombud deltar regelbundet i utbildning som anordnas av HR-avdelningen, bland annat genom Sunt Arbetslivs arbetsmiljöutbildning.
- **Uppföljning i samverkan:** Arbetsmiljöfrågor följs upp enligt samverkansstrukturen (APT, OS, FÖS) och redovisas vidare till kommunstyrelsen.

Dessutom ligger ett förstärkt fokus på det förebyggande arbetsmiljöarbetet i planeringen för 2026, bland annat med mål om stärkt psykosocial hälsa och tidiga insatser för att minska sjukfrånvaron.

Sammanfattande bedömning

De åtgärder som föreslås i ledamotsinitiativet är redan införda som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen anser därför att behovet av ett särskilt

nytt uppdrag saknas. Det pågående arbetet kommer att fortsätta utvecklas i nära samverkan mellan chefer, skyddsombud, HR och medarbetare.

Förslag till beslut

Att socialnämnden bedömer att ledamotsinitiativet redan är tillgodosett genom befintligt arbetsmiljöarbete inom vård- och omsorgsförvaltningen, och att något ytterligare uppdrag inte behöver ges.